

évi magyar népszámlálás a Bácskában 9759 rutént mutat ki, míg a legutolsó krizsevci püspöki kimutatásban néhány elszórt családon kívül 14.088 rutén szerepel. Ebben az adatban akadhat pár száz oláh görög-katolikus is, de ez mit sem von le a bácskai rutének hatalmas népszaporulatának tényéből, mellyel a magyar államnak is számolnia kell.

A délvidéki északi-szlávok a felvidéki tótság egy részével és a kárpátaljai ruténnel együtt újra egyesültek Szent István birodalmában. Bácska cifra népi foltjai újra hazánk térképét tarkítják. A magyar politika azonban távol áll minden beolvasztó törekvéstől, a bácskai tótok és rutének szabadon élhetik továbbra is jellegzetes népi életüket, de kölcsönös munkával helyre kell állítanunk a békés együttélés légkörét. Kétségtelen ugyanis, hogy, bár Bácska tótjai és ruténjei öntudatosan elzárt népi élet sorompói mögött öröködnék, az ezeréves nagy hazaszellemi vonásai miatt sem élhetnek teljes elszigeteltségben, s a magukkal hozott kultúra és népi jelleg magyar adalékok hozzájárulásával fejlődött és alakult. Ezeknek az adalékoknak a kikutatásával és megerősítésével kezdődhetne meg az őket velünk összekötő kapocs megkovácsolása.

BÁLINT BÉLA

Munkásfőiskola. A Magyar Dolgozók Országos Hivatásszervezete 1943 nyarán Balatonterenyén értekezletre hívta össze a munkásfőiskolák szervezőit és előadóit. Az értekezlet eredményeit foglalja most össze Koncz Endre füzeté, mely „Munkásfőiskola anyaga, szervezése, vezetése” címen a „Magyar Dolgozók Népkönyv-

tára” 6. számaként jelent meg (Budapest, 1943—44).

Örömmel kell köszöntenünk a Magyar Dolgozók Hivatásszervezetének azt a tervét, hogy a Munkásfőiskolák számát az eddiginél jobban kiépíti. November 1.-én tizenöt vidéki városban kezdenéyveznek hat hónapos tanfolyamokat. Ha a szervezők szándéka szerint mindenütt sikerült középiskolai tantermeket igénybe venniök, szép jele ez ama törekvésüknek, hogy a munkásosztályt társadalmi elszigetelődésből kiemeljék. A szociáldemokrata propaganda-előadások helyett nevelő és nemzeti értékű előadás-sorozatot akarnak állítani három évre terjedő munkásfőiskolájukon, s — mivel nem elégszének meg többé-kevésbé összefüggő ismeretek közlésével — világnézeti alapvetéssel kezdik munkájukat. Vallás, nemzet, család, társadalmi egység azok az alapok, melyeken építeni szándékoznak. Kristályosodási központul a Magyarságtudomány legújabb eredményeinek népszerűsítése szogál. Szerencsés gondolat, hogy a főproblémákat a legjobb tudományos kézikönyvekre való támaszkodás mellett főleg a mai népi irodalom oldaláról közelíti meg tantervük, mely részleteiben is élénk, modern és értékes. A nemzetitől szélesedik érdeklődése az emberi összefüggések felé, melyek tudatosításában ismét irodalom, művészet, történet és kiváltképzet, szociológia kell, hogy összefogjanak. Kevésbé helyeseljük azonban a tervezetnek ama szakaszát, mely a magyar parlamentarizmust az érdekképviseleti rendszer szemzőgéből bírálja s ez utóbbinak bevezetése felé hajlik, mert ez alítólag „a régi magyar rendszerhez is közelebb állana”. —r.